

INTRODUKSJON KOMMUNEØKONOMI

FOLKEVALDOPPLÆRING 25.10.23

Register om betinget godkjenning og kontroll (ROBEK)

Dato: 26.01.2022

[Read in English](#)

ROBEK-registeret er et register over kommuner og fylkeskommuner som er i økonomisk ubalanse eller som ikke har vedtatt økonomiplanen, årsbudsjettet eller årsregnskapet innenfor de fristene som gjelder.

Kommuner og fylkeskommuner i ROBEK er underlagt statlig kontroll med årsbudsjettet, låneopptak og langsiktige leieavtaler. Kommuner og fylkeskommuner i ROBEK skal fastsette en tiltaksplan som sikrer at økonomien bringes i balanse.

Grunnleggjande krav – økonomisk handleevne over tid

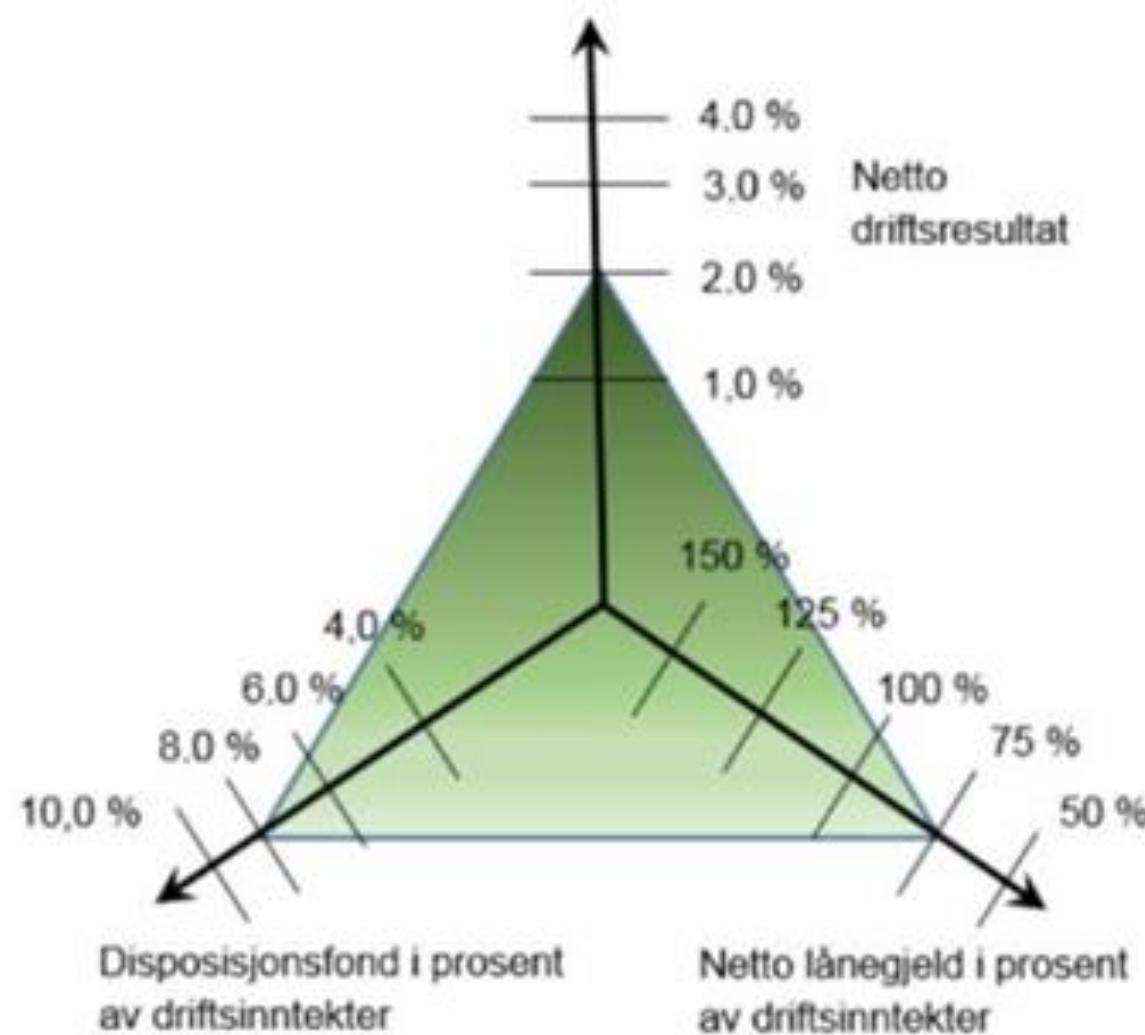
- Trygga grunnlaget for velferda og ivareta økonomisk handlingsrom
- Langsiktig tenking og tidlege økonomiske grep

Bærekraftig kommuneøkonomi

- Hvordan få en bærekraftig kommuneøkonomi? - YouTube

Grunnleggjande krav – økonomisk handleevne over tid

Grunnleggjande krav – økonomisk handleevne over tid

Bærekraft

- Samfunnsutvikler
- Økonomisk bærekraft

Redusert NDR

- Skyver på generasjonsprinsippet

Forbruk realkapital

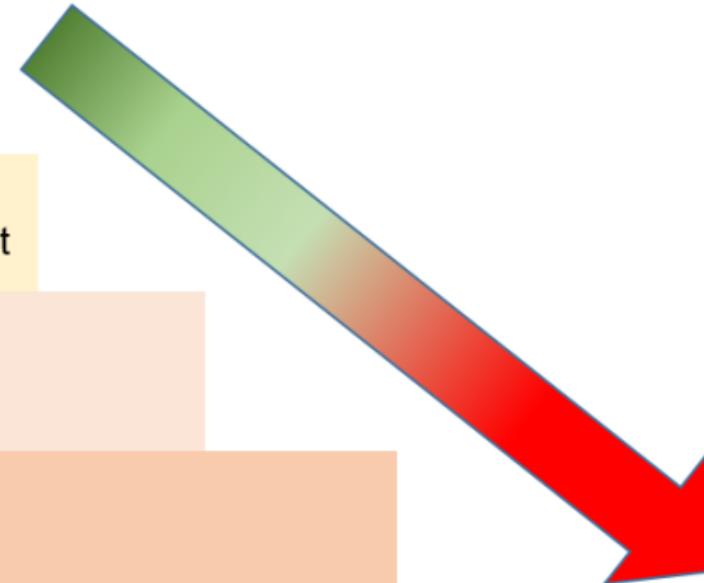
- Økte investeringsbehov

Bruk av reserver

- Politisk handlingsrom borte

Driftsunderskudd

- Negativt netto driftsresultat
- Velferdsleveransen får problemer

ROBEK

NDR = Netto driftsresultat

Plansystemet – langsiktig tenking

Visjonar og
strategiske planar

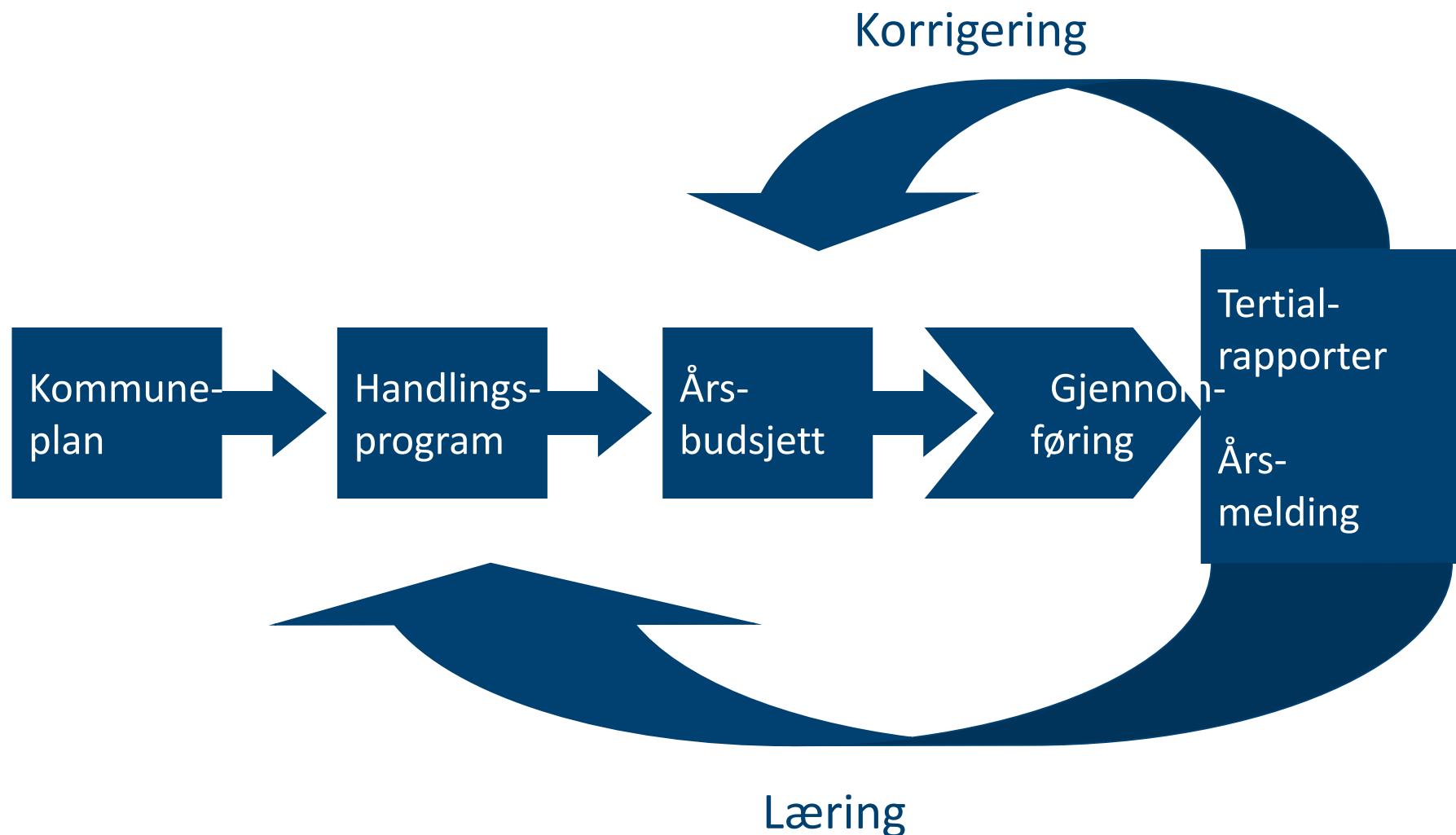
Programfesting av
tiltak

Konkretisering og
rammer

Abstrakt og
langsiktig

Handlingsretta

Rapporteringssystem

KOMMUNEREKNESKAP

- 3 deler som skal gå i balanse

- Driftsrekneskap
- Investeringsrekneskap
- Balanse

DRIFTSREKNESKAP

- Alle driftsinntekter
- Alle driftsutgifter
- Har me noko til gode – set av på driftsfond
- Har me brukt for mykje – bruk av driftsfond
 - Viss me har
 - Viss ikkje – trøbbel/ROBEK
- KAN IKKJE LÅNA TIL DRIFT
- KAN IKKJE OVERFØRA FRÅ INVESTERING
 - Kan ikkje finansierast med sal av eigedelar

INVESTERINGSREKNESKAP

- Alle investeringsprosjekt – kjøp av egedelar som kostar meir enn kr 100.000 og varer i meir enn 3 år
- Finansiering
 - KAN LÅNA TIL INVESTERING
 - Investeringsinntekter
 - Tilskot
 - Midlar frå sal av egedelar
 - Kapitalfond
 - Driftsfond
- Unntak: Kan ikkje låna til aksjekjøp eller eigenkapitalinnskot i KLP (pensjonsordning)

BALASEREKNESKAP

- Egedelar
- Eigenkapital (fondsmidlar)
- Lån

Grunnleggjande budsjettkrav

- Budsjettet er ein bindande plan for kommunen sine midler og bruken av dei, og rekneskapet skal tilsvarende dokumentera den faktiske disponeringa av midlane (KL § 46 nr. 1)
- Budsjett skal vera realistisk (KL § 46 nr. 3) og fastsettjast på grunnlag av forventa utgifter og inntekter
 - Usikre utgifter skal me overvurdera
 - Usikre inntekter skal man undervurdera

Budsjetteringsperspektiv

Økonomisk utfall

		Tidshorisont	
		Kort	Lang
Perspektiv	Ovenfra og ned	Yo-yo	Langsiktig balanse
	Nedenfra og opp	Permanent krise	Låg handlefridom

Viktigaste dokument - Statsbudsjettet

Kommunal- og
distriktsdepartementet

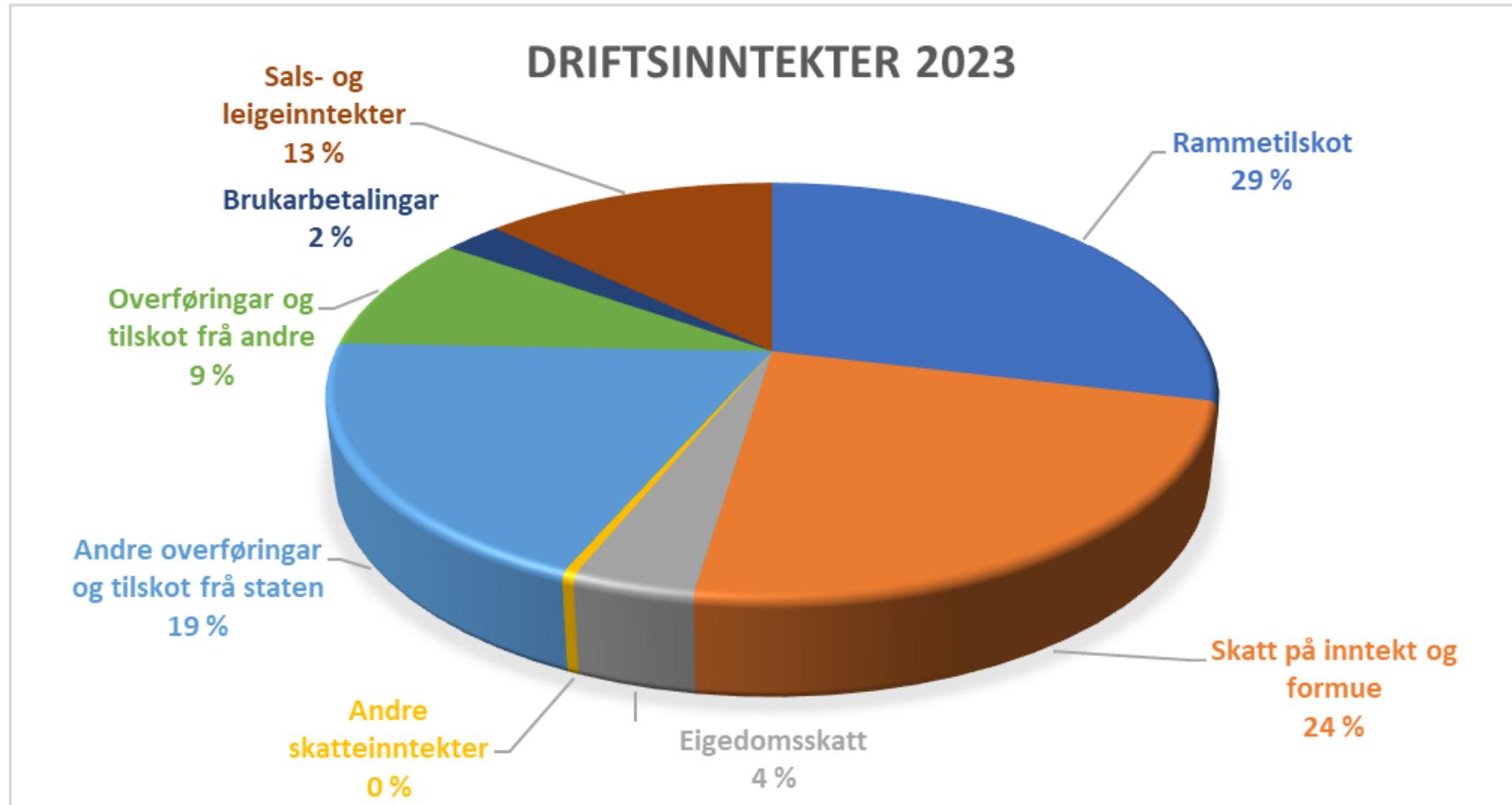
Berekingsteknisk dokumentasjon
til Prop. 1 S (2023–2024)

Inntektssystemet
for kommunar og
fylkeskommunar 2024

Grønt hefte

Viktigaste inntekter – skatt og rammetilskot

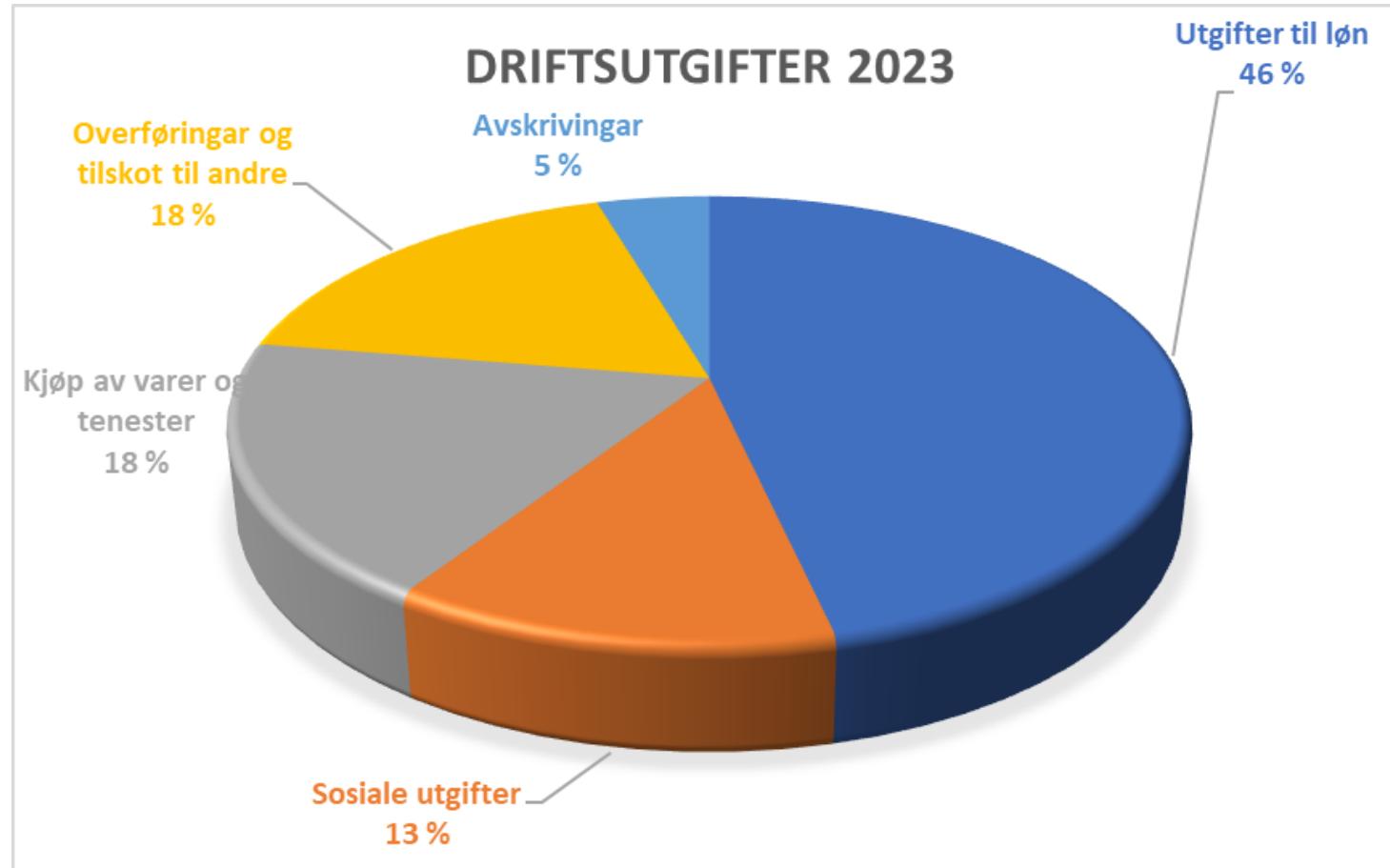

Rammetilskot – ulike deler (2023)

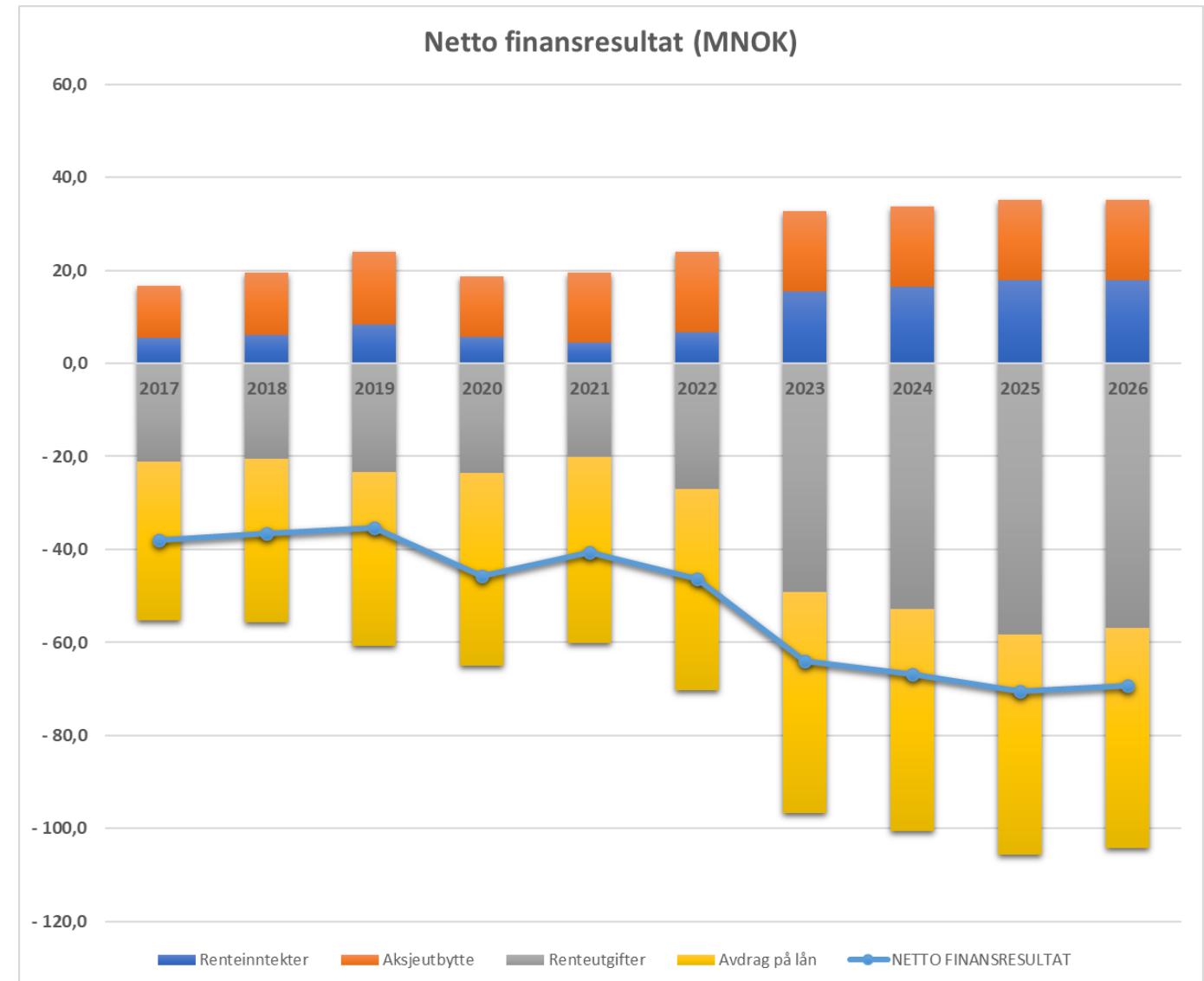
- Ordinær rammetilskot – 303,8 mill.kr
 - Per innbyggjar
 - Utgift
- Distriktstilskot – 7,1 mill.kr.
- Inntekstutjamning – 23,0 mill.kr.
 - Nb! Vs skatteinntekter i landet
- Skjønsdel – 4 mill.kr
 - Årleg vurdering (2 mill.kr. i 2024)

Viktigaste utgifter – løn og sosiale utgifter

Finansresultat

- Renteinntekter
- Aksjeutbytte
- Renteutgifter
- Avdrag på lån
- Netto finansresultat

Finansforvaltning

- Heradsstyret skal sjølv gje reglar = finans- og gjeldsreglement
- Midlane skal forvaltast «tilfredsstillande» - med ein viss «kvalitet»
 - Me brukar ekstern leverandør
- Unngå vesentleg finansiell risiko = avgrensa risiko
 - Bankobligasjonar, store norske selskap
- Kommunen skal vera likvid = ha pengar til å betala for oss

Spørsmål?

TAKK FOR MERKSEMDA

